

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - ויקרא י'

ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים (בראשית א)
 רבי יהודה אומר, אלמלא אותו רקיע שמפריד בין מים
 העליונים למים התחתונים, היתה מחלקת בעולם מהם,
 אבל הרקיע הזה עושה שלום ביניהם, והעולם אינו מתקיים
 אלא על שלום. בא ראה, הקדוש ברוך הוא נקרא שלום,
 הוא שלום ושמו שלום, והכל נקשר בשלום. רבי אבא
 אומר, ראיתי שהשם העליון הקדוש הכל הוא שלום, והכל
 אחד, והדרכים נפרדות לצד הזה ולצד הזה.

ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים (בראשית א)
 רבי יהודה אומר, אלמלא החוץ רקיעא דאפריש בין
 מיין עלאי לתתאי, תהו פליגו בעלמא מנייהו. אבל האי
 רקיע, עביר שלמא בינייהו, ועלמא לא מתקיימא אלא
 על שלום. תא חזי, קודשא ברוך הוא אקרי שלום, הוא
 שלום. ושמייה שלום, ואתקשר בלא בשלום. רבי אבא
 אומר, חמינא דהאי שמוא קדישא עלאה בלא הוא שלום,
 וכלא חד. וארחו מתפרשאן להאי סטרא, ולהאי סטרא.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

תורה רל"ט

לדבר מחמת המלחמה והמחלקת שהם חולקין עלי כנ"ל:

והנה כל הדבורים הם משלום כנ"ל, ועלפן מו שהוא בבחינת
 שלום, יכול לידע כל הדבורים של כל העולם, כמו הקדושי
 ברוך הוא שנקרא שלום, שהוא יודע כל הדבורים של כל
 העולם כמו שכתוב (עמוס ד): ומגיד לאדם מה שחוו; פי כל
 הדבורים באים משלום כנ"ל,

וזה אותיות שלום - ראשי תבות: ומגיד לאדם מה שחוו;

כל הדבורים באים מחמימות, ומי שיש בו חמימות הרבה
 מדבר הרבה, וכן מי שנתקרה ואין בו חמימות, אין יכול
 לדבר, פי הדבור הוא מחמימות, כמו שכתוב (תהלים לט): חם
 לפי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני; והוא שלהובא
 דגורא וכו'.

על ידי מחלקת אי אפשר לדבר. פי עקר הדבור הוא משלום,
 כמו שכתוב (תהלים קכב): אדברה נא שלום. ועל בן צריך
 כל אחד קדם התפלה לקבל על עצמו מצות עשה: ואהבת
 לרעה כמוך, כדי שעלידידה שיש אהבה ושלום, עלידידה
 יוכל לדבר בתפלה; אבל בשאין שלום ויש מחלקת, אי אפשר
 לדבר, ועל בן אפלו אם אחד רוצה שלום, רק שהם חולקין
 עליו, עם כל זה אין השלום בשלמות על בן אי אפשר לדבר
 ולהתפלל, אף שהוא איש שלום, מאחר שהם חולקין עליו. וזה
 שאמר דוד המלך עליו השלום (שם קכ): אני שלום, פי אני
 איש שלום ומצדי היה שלום עם כלם, ועם כל זה וכי אדבר,
 המה למחמה, הינו שאף שאני שלום, עם כל זה אי אפשר

אמה (שהיא גם כן נקראת פלג המתוקן) היא ר"ת אש מים וה' מוצאות הפה) וכוח החיבור ביניהם הוא על ידי היסוד הנקרא גם כן אמה כידוע כי הוא מחבר הפכים (עיין תורה פ') וכאשר השלום עושה פעולתו כראוי אזי כוח הדיבור על תיקנו, ועיקר כוח הדיבור הוא למען שמו יתברך בתפילה וקשר וחיבור עם ה' יתברך והוא בחינת מים המתוקנים בחינת שפכי כמים לבך נוכח פני ה' אך כשיש מחלוקת בעולם אפילו מאחד מן הצדדים וכל אחד רוצה לחלוק על השני במעשה ודיבור רע ולהכחישו ולא לתת לו מקומו המיוחד והמובדל, אזי אין כוח הדיבור גם לאיש השלום ואין יכול לפרש שיחתו כראוי נוכח פני ה'. ולכן רבי יהודה אמר, אלמלא אותו רקיע נסתר בצניעות השפעתו המחברת הזכר והנקבה, שהוא היסוד המחבר ההפכים ללא הכחשה, אשר לו כוח השלום, אשר מבדיל בין מים עליונים בחינת חסדים למים תחתונים בחינת גבורות, אשר על ידי זה כוח הדיבור על תיקונו ויכולים לדבר זה עם זה להסביר זה לזה אמת שיש בכל אחד (עיין תורה ס"ב) אזי היה מחלוקת בעולם כולו מהם, מאותם מים, ללא הבדלת מקומם ותפקידם, והיה מחלוקת בעולם כאמור ללא שום שלום כלל. ולא היה העולם יכול להתקיים כלל. אבל אותו רקיע הזה עושה שלום ביניהם דייקא על ידי ההבדלה וההפרשה, כי דייקא בעת שניכר מי מהם עיקר בחינתו הוא שפע הזכר בחינת מים עליונים ומי בחינתו בחינת גבורות בחינת נקבה אזי השפע והחיבור והשלום נעשה כראוי, והדיבור על תיקונו, שיכול להלל ולשבח את ה' ולבקש ולהתחנן ולהמליכו יתברך שזה עיקר תכלית הדיבור. והעולם אינו מתקיים אלא על השלום, דהיינו בזכות יסוד הרקיע המפריד ומחבר ההפכים ועושה ביניהם שלום אין העולם יכול להתקיים, כי עיקר קיום העולם הוא על ידי דיבורי התפילה והתורה אשר לפני ה', הנותנים כוח למלכות ה' אשר הוא התכלית, ולכן אם אין כוח השלום אין כוח הדיבור ואין סיבת קיום לעולם, כי סיבתו המלכת ה' וכשאינן הסיבה מתגלה למה יהיה קיומו. והנה

(בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֵלְמָלָא תְּהוּא רְקִיעָא דְאַפְרִישׁ בֵּין מַיִן עֲלָאֵי לְתַתָּאֵי, הָדָא פְּלִיגוּ בְּעֲלָמָא מִנְיִיחוּ. אַבְל (דף י' ע"ב) הָאֵי רְקִיעַ, עֲבִיד שְׁלָמָא בִּינְיִיחוּ, וְעֲלָמָא לָא מִתְקַיְמָא אֲלָא עַל שְׁלוֹם. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲקָרִי שְׁלוֹם, הוּא שְׁלוֹם. וְשְׁמִיָּה שְׁלוֹם, וְאַתְקַשְׁר פְּלָא בְּשְׁלוֹם. רַבִּי אַבְבָּא אָמַר, חֲמִינָא דְהָאֵי שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה פְּלָא הוּא שְׁלוֹם, וְכֵלָא חַד. וְאַרְחָן מִתְפַּרְשָׁאן לְהָאֵי סְטָרָא, וְלְהָאֵי סְטָרָא. – וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. הנה המים, קודם הוויית הרקיע אשר בתוכם, היו מאוחדים ללא הפרש כלל הניכר בהם ואין ניכר בין למעלה לבין למטה, בין השפעה לקבלה, ובאמת זאת האחדות כביכול הנראית לעיני מחשבתנו היא מחלוקת, כי שורש המים הוא בחינת מחלוקת בחינת מי מריבה, בחינת פלג אלוקים מלא מים (עיין תורה ס"א ס' ה') כי תכונתם לנוע ולהתפשט לכל צד ולהתפלג בנהרות ובשבילים על אף שמקור המעיין אחד הוא (המקור הוא בחינת קוצו של יוד' שיש תמיד לקשר האותיות הנולדות ממנו לשורשם המאוחד והוא שורש השלום והשלמות שממנו הגיעו). והנה יש מים עליונים בבחינת חסדים המשפיעים בבחינת זכר ויש מים תחתונים בחינת נקבה אשר אמורה לקבל השפע באופן המתוקן בזמן השלום, אך היא בחינת גבורות בעת שהיא גם בחינת זכר בתנועת ההשפעה המים המתרחבת לכל צד. וכל אחד רוצה לבלוע בחינת השני ומה שנראה לנו בהבטה ראשונה כאחדות הוא כמשל שני אנשים הנאבקים זה בזה בחיבור וקרבה כביכול, אלא שהוא כדי להכחיש זה את זה והבן. אך אם ניכר בחינת כל אחד מהם מי למעלה ומי למעלה שהוא כביכול בחינת מחלוקת וריחוק, אזי דייקא על ידי זה נעשה שלום גדול ביניהם ופועלים יחדיו כל אחד במקומו למטרה אחת המחזירה אותם למקור אחדותם האמתית. והנה כוח הדיבור הוא גם כן בחינת חיבור חסדים וגבורות (עיין תורה קי"ב כי הדיבור הנקרא

הצדיק יסוד עולם יש בכוחו להרחיק הנשמות ולהבדילם למען השלום, לתת מקום גדילה לכל אחד כדי שדייקא על ידי זה יתחברו כראוי (עיין תורה ס"ה). **בא וראה הקב"ה נקרא שלום**, כי כאשר יש שלום ואהבה בעולם וכוח הדיבור כראוי יכולים לקרוא בכוח הדיבור להקב"ה בשמו שהוא שלום, **כי הוא במהותו שלום**, דהיינו הוא מקור השלמות, כי הוא אין סוף הכולל הכול בתוכו באחדותו ולכן לו כוח השלום לחבר הנפרדים כביכול בעולם הפירוד, שישלימו זה את זה. עד יתכללו בבעל השלום, ולכן **ושמו שלום**, כי שמו שהוא בחינת הנהגתו להביא בעולם הזה לשלום השורשי, על ידי בחינת הוא שלום כנ"ל המורה על מהותו השלמה הנסתרת לעיני הנפרדים, בחינת הוא הנסתר, מהותו שלום כנ"ל, ועל ידי שמו שהוא הנהגת השלום, על ידי זה בעל כוח השלום מתגלה בעולם, ומתגלה האהבה בעולם, ועל ידי זה **הכל נקשר בשלום**, דהיינו כל גוויי הנשמות מתקשרים זה בזה בשלום ללא הכחשה ומחלוקת ומתקשרים לשורשם, כי על ידי שמתגלה שורש השלום והשלמות אשר למעלה, דייקא על ידי זה יכולים להתקשר זה בזה ללא הכחשה, כי על ידי הידיעה שלכל אחד יש מקום אצל הקב"ה ושם כולם ביחד בשלום על ידי זה יש כוח לאהוב זה את זה ולדבר זה עם זה עד להתקשרות וחיבור זה לזה בשלמות גדול, והבן כי הדברים דקים, כי זה מביא לזה ולזה לזה. וכן מאחר וכל הדיבורים המתגלים במלכות תחילתם בשלום שביסוד המחבר אש ומים שבמוצאות הפה כנ"ל וכן כל דיבורי הבריאה הקב"ה אומרם מתוך אחדותו וכן הקב"ה יודע כל דיבורי העולם בחינת ומגיד לאדם מה שיחו ר"ת שלום, על ידי זה הצדיקים הדומים ליוצרים, על ידי בחינת שלום שבהם, המה יודעים הדיבורים שבכל העולם גם כן, דהיינו שמבינים מאיזה דעת ושורש נמשך הדיבור המצומצם של כל אחד, ויכולים להבין כל אחד ולתת מקום לכל אחד ולעשות שלום בין הצדדים, ועל ידי זה לקשרם יחד להשפיע זה בזה אמת של כל אחד ועל ידי זה כל אחד יכול לדבר לפניו יתברך כראוי בכוח הדיבור המתוקן בחמימות בערת אש הלב

כי שלהבת אש התלהבות הדיבור הוא על ידי גבורות האש הממותקות בחסדים על ידי כוח השלום כנ"ל. **רבי אבא אמר** להוסיף עומק בהבנת השלום ושורשו, **ראיתי** בדעתי שלא רק הרקיע והיסוד שהוא סוף אות ו' של שם הוי"ה, בחינתו שלום המבחר חסדים וגבורות, אלא **שהם העליון**, שם הוי"ה ברוך הוא המהווה הכל והוא שורש הכל, בכל אותיותיו וגילוי הנהגתו בכל סדר השתלשלות, **הכל הוא שלום**, כי למרות שלשמו רצף אותיות נפרדות כביכול, אך זה הרצף הוא צירוף וחיבור, כי קוצו העליון של היוד בחינת כתר וגוף היוד עצמה שהוא בחינת נקודה גם כן והוא בחינת חכמה וכן קוצה התחתון בחינת דעת הכל גוף אחד, וכן אות ה' בחינת בינה אימא, היא מאוחדת באב החכמה ללא הפסק וכן ו' החיבור בחינת תפארת הגוונים מחמד ועד יסוד וכן וז' אחרונה בחינת מלכות, משפחה אחת המה, ודייקא על ידי הרקיעים המבדילים בין עולם לעולם הכל שלמות אחת המתגלה לפרטיה באופן של השתלשלות כאשר הדבר המשתלשל מחובר בכל עת לשורשו ובאמת הינו הוא בעצמו בגילוי ובלבוש מצומצם יותר **והכל אחד** באמת למרות ההבחנים, רק שכמו כוח פלגי ושכלי אמות המים, הנה **הדרכים** שיוצרות אותיות דיבור שמו המה **נפרדות** על ידי גוויל הרקיע, אלו אותיות השם הנפרדות כביכול זו מזו, **לצד הזה שבחסד ולצד הזה שבגבורה**. ובאמת כאמור אחד המה, כיד ימין ורגל וימין יד שמאל ורגל שמאל המחוברות לגוף ולראש, וכולם בחינת אדם אחד. והכל בכוח השלום המבדיל ומאחד על ידי צדיק יסוד עולם. והוא מה שכתוב (ישעיהו נב ז') **מה נאו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום העליון** אשר בשמו יתברך, **מבשר טוב** על ידי יסוד בשר מילתו הטוב, **משמיע** בדיבורו השלם **ישועה** מן הגלות הדיבור והמחלוקת, **אומר לבני ציון** אשר קנו גם הם יסוד השלום הנקרא ציון, בזכותו, המאוחדים באהבה החפצים לגלות יחדיו מלכות ה', **מלך אלוקיך** במהרה בימינו אמן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאות לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש ונשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

א. על-ידי המחלקת קשה להתפלל ולדבר דבורים דקדושה, על כן קדם התפלה צריכין לקבל עליו מצות עשה של ואתבת לרעה כמוה כדי להמשיך אהבה ושלום. כי עקר הדבור הוא משלום:

ב. כל הדבורים באים מהמימות, ומוי שיש בו המימות הרבה בקדושה מודבר הרבה לפני השם ותפוד

ג. מוי שהוא בבחינת שלום יכול לרע כל הדבורים של העולם מה בנותם הפנימית ועל ידי זה יקא יכול לעשות שלום בין החולקים.

ד. על ידי התקרבות לצדיקים היודעים לתרחיק ולהבדיל אנשים זה מזה, כדי שיקא על ידי התבדלה כל אחד יקבל מקומו וכה יקבל גם מקום חברו בלא פחד שיבחישו, על ידי זה מכבלי המחלקת.

תפילה על פי הלימוד

רבנו של עולם, רחם עלי והצילני מריב מחלקת. כי אתה יודע את לכבי שבאמת איני חפץ בשום מחלקת כלל, כי מוי אנכי שיהיה לי מחלקת עם שום אדם בעולם, כי כלם טובים ממני בלי שעור. אך אתה יודע עצם המחלקת שנתרבה בעולם, עד אשר אפלו מוי שחפץ בשלום באמת, הם חולקים עליו, כמו שכתוב, אני שלום וכי אדבר המה למחלקה. ואתה יודע מה שגורם המחלקת בעונותינו הרבים, כי גם בלא זה קשה מאד להוציא הדבור של התפלה, ונוסף לזה כמה מעבב המחלקת את הדבורים של התפלה. ועתה מה נעשה אבינו שבשמים, איך לזקחין הדבור להתפלל לפניך, מאחר שנתרבה המחלקת כל כך בעולם, כי כל העולם מלא מחלקת, וליוצא ולבא אין שלום". רחם עלי מלא רחמים, הורני ולמדני בכליעת להתנהג עם כל העולם, באפן שלא יהיה שום מחלקת רק שלום ואמת (אמת). רבנו של עולם, אדון השלום, מלך שהשלום שלו, עשה את אשר תעשה ברחמיך הרבים ובנפלאותיך

הנוראות, באפן שתכטל כל מיני מחלקת מן העולם, ותמשיך שלום גדול ונפלא בעולם באפן שיצא הדבור מהגלות, ותפתח את פינו תמיד ונזכה לדבר דבורים טובים קדושים הרבה לפניך בתורה ותפלה יומם ולילה. "ה' שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך. ופלא פי תהלתך כל היום תפארתך. תהלת ה' ידבר פי ויכרך כל בשר שם קדשו לעולם ועד". רחם עלי למען שמוך, וזכני מעתה לשמר את הדבור ותשיחה שלא אדבר שום דבור ושום שיחה שאינה כרצונך חס ושלום. כי אתה "יוצר הרים וברא רוח ומגיד לאדם מה שחז", ואפלו שיחה קלה שבין איש לאשתו, אתה מגיד לאדם בשעת הדין. אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה, רחם עלי מעתה למען שמוך, ושמרני והצילני משיחה ודבור שאינה כרצונך, וסלה ומחל וכפר לי על כל הפגמים שפגמתי בהדבור ותשיחה מיום היותי עד הנה, ותמלא כל השמות שפגמתי בשמוך הגדול. "שיתה ה' שמרה לפי נצרה על דל שפתי". והיה עם פי בשעת המיפי ועם ידי בעת מעבדי. "שמרה נפשי והצילני אל

אבוש כי חסיתי בך". ועזרני והושיעני שאזכה לקיים מצות של ואתבת לרעה כמוה באמת בכל לכבי ונפשי ומאדי שאזכה לאהוב את כל אחד מישראל בנפשי ומאדי בכל לכבי באמת, ובפרט בכל יום ויום קדם התפלה תזכני לקבל עלי מצות עשה זאת, באמת בשלמות כרצונך הטוב, באפן שאזכה על-ידיך לדבר דבורי התפלה לפניך בשלמות בכונה גדולה באמת, ותהיה תפילתי לנחת ולרצון לפני כסא כבודך, ותעלה ותנשא להיות כתר לראשך. ויקים מהרה מקרא שכתוב, "שאלו שלום ירושלים ושלי ושליו אהבה". יהי שלום בחילך שלום בארמנותיך. למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. למען בית ה' אלקינו אבקשה טוב לך. שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול. וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך. וראה בנים לבניך שלום על ישראל. ה' עז לעמו ותן ה' יכרך את עמו בשלום. עושה שלום במוקומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרז תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת
חיה ליאורה בת פטריסיה

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.